

WijkerGouwtje

zaterdag
26 november
Algemene Leden
Vergadering
Zie pagina 22

Najaar 2022

Atze van der Goot
Trekvogels

- pagina 4
- pagina 6

In gesprek met
Vier generaties

- pagina 12
- pagina 16

Bestuurlijke zaken
Baggeren

- pagina 22
- pagina 29

Correspondentie:

Tuinpark Wijkergouw
Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam
Telefoon: 020-4904567
E-mail: tuinparkwijkergouw@gmail.com
Website: www.wijkergouw.nl
facebook.com/tuinparkwijkergouw
Bankrekening: NL 72 RABO 0188678018 t.n.v.
Wijkergouw
Vermeld bij alle correspondentie ook uw
tuinnummer!

Spreekuur Bestuur

Het bestuur is van 1 april tot en met 1 oktober elke 2e zaterdag van de maand van 11.00 uur tot 12.00 uur aanwezig in de bestuurskamer in de boerderij. Voor informatie, vragen en opmerkingen kunt u ook mailen naar tuinparkwijkergouw@gmail.com

Heeft u bouwtechnische vragen?

Iedere eerste zaterdag van de maand tijdens het tuinseizoen zit de Bouwcommissie van 11.00 uur tot 13.00 uur voor u klaar in het Houten Huis, naast Samen Sterk. Email: bouwcommissiewijkergouw@hotmail.com

Heeft u vragen aan de Tuincommissie?

Er is op vrijwel elke zaterdagochtend tijdens de werkbeurten van 09.00 uur tot 12.30 uur iemand van de Tuincommissie aanwezig op de paden of in Samen Sterk. U kunt uw vraag ook altijd stellen aan de coördinator van de tuinbeurt of mailen naar tuincommissiewijkergouw@gmail.com.

Colofon

Redactie: Thea Adriaansen en Joke van Pel. Vormgeving: Robert Oomen. Vaste medewerkers: Klaas Breunissen, Yvon Driehuis, Michael Kerkhof, Nanny Kok en Moniek van der Kroef. Beheer Website: Cindy Wever en Michel Walraven, e-mail: Webredactiewijkergouw@gmail.com. Sluitingsdatum voor het inleveren van kopij voor het volgende nummer is 1 januari 2023. Digitaal aan te leveren per e-mail naar wijkergouw@tj@gmail.com, of per post aan Redactie Wijkergouw@tj, Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam. Oplage: 300 ex.

Wijkergouw@tj niet ontvangen?

Meld dit in ieder geval aan het bestuur: tuinparkwijkergouw@gmail.com. Het is niet mogelijk een nummer na te sturen. Wel staat het Wijkergouw@tj op onze website www.wijkergouw.nl/archief. In het seizoen kunt u op zaterdagochtend een Wijkergouw@tj ophalen in de Boerderij, zolang de voorraad strekt.

Foto voorkant: Thea Adriaansen
Pompoenen in de tuin van de fam. Takken

Inhoud

Over camera's, steenmarters en meer	4
Vette trekvogels vliegen ver	6
En de winnaar is...	7
Een Porsche cadeau!	8
De Buitenwereld	10
Tuindagboek	11
Geluk is een tuin	11
In gesprek met Frederieke Schouten	12
Toch maar niet!!	15
Vier generaties Wijkergouw	16
De Kruidentuin	17
'Maat'werk op Wijkergouw	18
Mot in Mokum	19
Ondertussen in 'de Verpozing'	19
Thea's WWWeetjes	20
Oesterzwammen kweken	21
Bestuurlijke zaken	22
Begroting 2023 Tuinpark Wijkergouw	23
Toelichting op de begroting 2023	25
Wie knaagt er aan mijn huisje?	26
Baggeren	29

Van de redactie

En opeens was die geweldige zomer voorbij en liepen we te rillen in een dikke jas, met een paraplu boven ons hoofd. Maar wat waren de planten, struiken, bomen en dieren blij!

Verder lijkt er weinig te veranderen in de wereld. Corona steekt de kop weer op, in Oekraïne gaat het nog steeds niet goed, stikstof blijft een probleem en met de inflatie gaat het helemaal de verkeerde kant op. En nu is het dus ook nog herfst. De donkere dagen komen er letterlijk aan en we gaan minder naar de tuin.

Maar treur niet, er zijn nog zoveel leuke dingen te zien en te doen. De herfst is prachtig met al z'n kleuren, de paddenstoelen, de dromerige mist met glinsterend spinrag tussen planten en bomen enz. Je kunt nog bomen en struiken (ver)planten, bollen in de grond stoppen om je te verheugen op een vrolijk voorjaar en je kunt de wintermaanden gebruiken om (tuin)boeken te lezen en (tuin)plannen te maken. Hang een nestkastje op voor de vogels die daar in kunnen overwinteren, creëer schuilplekken voor egels, kikkers, padden en salamanders, maak een voerplek voor de vogels.

In de boerderij is op 30 oktober a.s. van 15.00 – 17.00 uur een gezellige borrel ter afsluiting van het seizoen, waar ook de **winnaar van de fotowedstrijd** bekend gemaakt wordt en op 26 november a.s. om 14.00 uur is er onze onvolprezen

Najaarsvergadering en mogen we ons verheugen op een grote opkomst en waardevolle inbreng van alle tuinders.

In dit Wijkergouwtje veel aandacht voor dieren. Je kunt lezen over de steenmarter, trekvogels, zich zelf reparerende slakken en een dierenactivist. Verder veel leuke berichten, zoals 'Pretty' de Zwartkop Caique, (een kleine papegaaiesoort) vaste bezoeker van onze tuin die met de fam. Ensink aan de Wijkergouw woont, over het succes van uitrusthuisje 'de Verpozing', en een verslag van het optreden van het Maat Saxophone Quartet, dat ons in het kader van 'de Stembus' van Radio 4 een fantastisch concert liet horen. En natuurlijk zijn er onze vaste rubrieken.

Allemaal blijde dingen, leuker kunnen we het niet maken.

Ik wens u weer veel leesplezier!

Thea Adriaansen

Verhalenwedstrijd

Na de geslaagde fotowedstrijd willen we iedereen graag uitnodigen voor een verhalenwedstrijd.

In het volgende Wijkergouwtje lees je hier meer over.

Over camera's, steenmarters en meer

Tekst: Joke van Pel
Foto's: Atze van der Goot

Het was Cora Koene (bestuurslid Wijkergouw) die ons tipte over de wildcamera's die Atze van der Goot, een jonge enthousiaste ecooloog, op ons tuinpark heeft opgehangen. Ze hingen daar in de zomer zo'n tweeënhalve maand. Nou, daar willen we natuurlijk meer van weten.

Atze is een net afgestudeerde ecooloog die voornamelijk zelfstandig werkt. Hij heeft een fascinatie voor het aanpassingsvermogen van "wilde" dieren die de stad in trekken. Samen met twee studiegenoten, Koen Wonders en Stijn Nollen, kwam hij op het idee om dit fenomeen nader te gaan bestuderen. Ze hingen in de Diemer Scheg (denk aan de Diemer Vijfhoek, het Diemberbos, het Diemerpark op IJburg en het Flevopark in Oost) camera's op en waren verbaasd wat zij daar op beeld zagen verschijnen: vossen, de otter en een ree in het Flevopark! Daaruit blijkt maar weer hoe belangrijk het is dat de groene gebieden om de stad met elkaar verbonden zijn en diep in de stad doorlopen. Later kwamen er ook camera's in Amsterdam Noord, o.a. op de tuinparken Rust en Vreugd en Wijkergouw. En het is hier dat zij een steenmarter zagen, een primeur in Noord. Inmiddels wordt vermoed dat de steenmarter zijn avontuur niet heeft overleefd. Op de Zuiderzeeweg is een dode marterachtige aangetroffen. Er is een foto van gemaakt maar of het echt een steenmarter is kon niet 100% worden vastgesteld. De boom- en de steenmarter lijken erg op elkaar. Bij de steenmarter staan de oren breder uit elkaar, ook loopt de witte bief die ze allebei hebben bij de steenmarter tot op de poten door. Beide soorten zijn sporadisch rond Amsterdam waargenomen, maar zo dicht in de stad is wel uniek.

Waar hing de camera?

"Dat was op het paadje dat loopt langs de sloot achter de houtwal van de grote parkeerplaats. Je zoekt een pad op waarvan je vermoedt dat dieren daar vaak gebruik van maken, een zogenaamde wissel. Langs water met enige beschutting is ideaal." Naast de steenmarter heeft hij o.a. ook een konijn en een egel op beeld vastgelegd. Later is de camera langs de sloot tussen de parkeerplaats en Zuiderzeeweg opgehangen. Hierop o.a. ijsvogels en 's nachts opvallend veel katten. Op een filmpje is te zien hoe een kat met een dode muis speelt, opeten ho maar. Dat doet 'onze' biodiversiteit geen goed natuurlijk.

Steenmarter, gespot op Wijkergouw

"De camera's zijn tegenwoordig technisch zo goed dat je er fantastisch dieren mee kunt vastleggen. Ze nemen ook geluid op". Dat levert meteen een leuke anekdote op: twee mannen verschijnen op beeld van een camera met daarop de sticker: 'ecologisch onderzoek'. Vraagt de een aan de ander: "ecologisch, wat is dat nou weer?".

“De steenmarter, die vooral in het oosten van het land voorkomt, was bijna uitgestorven. Een ongewenst dier dat nogal wat schade kan veroorzaken door geknaag aan kabels e.d. Als beschermde soort neemt hij weer in aantal toe en maakt hij een opmars naar het westen én naar steden, wat opmerkelijk is. We zien in Nederland nog meer dieren oprukken, denk aan de goudjakhals en de wasbeer. Goed beleid en jachtverboden maken dat mogelijk”.

Waar nestelen steenmarters en hoe overwinteren ze?

“Steenmarters zoeken naar holtes en spleten in schuren en in lege gebouwen ed. Waar een geschikte plek is maken ze een nest. In de winter zoeken ze naar warmere plekken, bijvoorbeeld in spouwmuren. Ze houden geen winterslaap. Eigenlijk zijn ze wat mysterieus, het zijn schuwe nachtdieren. Er is nog niet veel onderzoek naar hun bewegingen gedaan, bijvoorbeeld met zendertjes.

Het ophangen van een wildcamera in de winter zou heel nuttig kunnen zijn. Wissels zijn makkelijker te vinden, je hebt minder last van begroeiing en je kunt makkelijker sporen vinden, vooral als er een laagje sneeuw ligt”.

Wat hoop je nog meer te spotten?

“We zouden graag ook kleine marterachtigen zoals de hermelijn en de wezel willen vastleggen. Maar ze zijn klein en heel beweeglijk, dus moeilijk herkenbaar op beeld te krijgen. We experimenteren nu met buizen met een cameraatje erin waar we ze inlokken”.

Atze merkt dat er sinds en na de coronatijd veel belangstelling is voor de Amsterdamse natuur. Hij post samen met Koen en Stijn op @020wildlife video's van wildlife. Vaak worden de vindplaatsen van bijzondere soorten stilgehouden omdat ecotoerisme teveel verstoring kan veroorzaken.

Zijn er ook nadelen te benoemen van nieuwe soorten zoogdieren in de stad?

Atze verwacht niet dat deze soorten ziektes meebrengen die voor ons schadelijk kunnen zijn. Maar een marter onder je motorkap die aan de bedrading knaagt is natuurlijk niet fijn.

Atze is niet zo maar gefascineerd door het aanpassingsgedrag van dieren in de stad. Hij benadrukt het enorme belang van het behoud van biodiversiteit. “Miljoenen jaren evolutie heeft een systeem voortgebracht waarin alles maar dan ook alles met elkaar verbonden is en elk onderdeel (dier, plant enz.) een hele specifieke rol inneemt waardoor dit functionerende systeem complex is. Wanneer uit dit systeem onderdelen wegvallen, denk aan het verdwijnen van insecten, dan heeft dat effect op het hele systeem. Natuurlijk, de natuur past zich aan, dat zien we ook gebeuren, maar tot hoever kan dat gaan? De wetenschap wordt wel verweten dat zij geen antwoord kan geven op de vraag wanneer het systeem ophoudt te functioneren. We weten wel dat er tijdens de geschiedenis zich grote rampen hebben voorgedaan die geleid hebben tot massale afname van biodiversiteit. Denk aan de meteorietinslag die de dinosaurussen vernietigde. We zien nu door klimaatverandering (CO2 uitstoot) en milieuvervuiling (o.a. stikstof) massaal soorten uitsterven die het complexe systeem zullen raken. En het tempo waarin dit gebeurt ligt heel hoog.”

Atze maakt een vergelijking van het ecosysteem met een familie. “Elk familielid heeft een sociale rol. Als er een lid wegvalt dan verschuiven de sociale rollen. Maar valt een halve familie uit elkaar dan functioneert het systeem niet meer.”

Het was een heel geanimeerd gesprek waar we alle drie van genoten hebben. Dank Atze! Atze stapt op zijn fiets, op weg naar het terrein van Albe Marle (katalysatorenfabriek in Noord) waar hij een wildcamera gaat ophalen. ■

Hitte tijdens Picknick en Rommelmarkt

Op 14 augustus jl., een zinderende dag, was er weer een rommelmarkt op Wijkergouw. En achter de boerderij, in de schaduw van de bomen, stonden de picknicktafels weer klaar om gasten te ontvangen. Maar de hitte was kennelijk te erg, veel Wijkergouwers lieten het afweten. Jammer, maar volgend seizoen herkansingen. De picknicks beginnen weer in mei.

Vanwege de hitte was de Wijkergouw-stand naar binnen verplaatst.

Vette trekvogels vliegen ver

Informatie en foto's van vogelbescherming.nl

Zanglijsters en spreeuwen storten zich massaal op de struiken die bessen geven, zoals vuurdoorn, vlier en Gelderse roos want dat is ideaal trekvogelvoer. Ze kunnen per dag hun lichaamsgewicht aan bessen eten, net zo lang tot ze helemaal klaar zijn voor hun trek naar Frankrijk of Zuid-Engeland.

Waarom trekken vogels 's winters weg?

Vogels trekken 's winters niet zuidelijk om vorst en sneeuw te ontvluchten, want kou kunnen ze prima hebben, zolang ze maar genoeg eten. Uit voedsel halen ze namelijk de energie om warm te blijven. Het knelpunt is dus eten: 's winters kruipen de insecten diep weg en zijn de dagen kort, dus is er minder zoektijd. Veel vogels trekken dan zuidelijk, omdat voedsel vinden daar gemakkelijker is.

Er zijn vogels die altijd trekken (gierzwaluw), vogels die altijd hier blijven (huismus) en vogels die ieder jaar opnieuw bepalen wat ze doen (roodborsten, lijsters en spreeuwen). Hoe ze het aanpakken hangt af van hun leefwijze.

De vogels die hier blijven helpen we natuurlijk door nu de nestkasten schoon te maken (met kokend water en een harde borstel) of een nieuwe op te hangen. Pluspunt daarbij is, dat de vogel er vast aan went en u een grotere kans hebt op een nestje in de lente.

En de vogels die hier blijven?

Waarom bevriezen hun poten 's winters niet?

Vogelpootjes zijn klein, dun en bloot. Die bevriezen met al die nachtvorst. Tenminste, dat zou je denken, want onze tenen redden het vaak niet zonder bescherming. Maar vogelpoten bevriezen niet. Hoe is dat mogelijk?

Voor de duidelijkheid: wat gebeurt er bij bevriezing? Als het vriest, vernauwen de bloedvaten in vingers, tenen, oorellen en andere onbedekte lichaamsdelen die 'misbaar' zijn. Daardoor verliest het lichaam minder warmte aan de koude buitenlucht en kunnen de echt onmisbare onderdelen, zoals hersenen en andere organen, warm blijven. Een nadeel van het vernauwen van de bloedvaten: doordat er minder bloed door die lichaamsdelen stroomt, kunnen de cellen beschadigen en afsterven (te weinig zuurstof en voedingsstoffen en te veel kou). Bij vochtig weer, of harde wind, kan dat al gebeuren bij temperaturen net onder 0°C. Het is een strategie: beter overleven zonder tenen, dan doodvriezen met tenen.

Vogeltenen anders dan mensentenen

Wat is er nu bij vogeltenen anders dan bij mensentenen? Om te beginnen zijn vogeltenen bedekt met een fikse laag vorstbestendige schubben. Die zijn namelijk gemaakt van keratine. Dat is een taai, vezelig eiwit, vergelijkbaar met wat in onze haren en nagels zit. En belangrijk: het bevriest niet. Verder bevatten vogelpootjes geen spieren, maar alleen pezen. En die gebruiken veel minder energie dan spieren, dus hebben minder bloedtoevoer nodig. Geeft dus niets als de bloedvaten daar vernauwen. Als er tijdelijk nét genoeg bloed doorstroomt voor de noodzakelijke vervanging en groei van de huid en de nagels is het best. Nu lopen vogels ondanks die vernauwde bloedvaten, tóch nog kans te veel warmte te verliezen door de poten als het vriest. En dus de nacht niet te overleven. Dat vraagt om extra maatregelen. Daarom hebben veel vogels ook nog een soort warmtewisselaar in hun poten. Zo bijzonder, dat de wetenschappers die dit beschreven het het 'wondernet' noemden.

Het wondernet

Het wondernet, zo kort mogelijk samengevat is dit: het warme bloed dat vanuit het lichaam komt, stroomt in de poten vlak langs het koude bloed dat vanuit de poten op de terugweg is naar het hart. Zo wordt dat 'koude poten bloed' voorverwarmd voordat het weer het lijf instroomt en blijft het lichaam warm. En het 'warme lijf bloed' dat naar de poten stroomt koelt vast een beetje af, zodat via de poten niet te veel warmte verloren gaat. Die warmte stroomt terug

het lijf in en blijft dus behouden. Alle beetjes helpen. Extra wonderlijk: in de winter ligt de terugkerende ader in de kern van de poot, zodat weinig warmte verloren gaat. In de zomer verplaatst deze ader zich echter naar de huid, zodat het bloed juist gemakkelijk overtollige warmte kwijtraakt. Ook weer belangrijk, want vogels kunnen niet zweten en koelen af via poten, snavel en mondholte.

Toch bedekken

Al met al blijven vogelpoten 's winters een paar graden boven de omgevingstemperatuur. Toch gebeurt het wel eens dat eenden vastvriezen als ze te lang op het ijs staan. Om dat te voorkomen, gaan ze op hun buik liggen en trekken de poten op tussen de buikveren. Of ze gaan afwisselend op één poot staan en houden de andere poot tegen het warme lijf. De laatste vogeltroef tegen blote, onbedekte, bevrozende tenen: tóch bedekken. ■

En de winnaar is...

(Dat houden we nog even geheim)

Tekst: Thea Adriaansen

De redactie ontving een twintigtal inzendingen van enthousiaste deelnemers aan de fotowedstrijd met als thema 'Zomer op Wijkergouw', variërend van mooi tot nog mooier. Er kwamen prachtige spinnenwebben voorbij en sfeervolle tuinen in strijklicht. Veel libellen in de mooiste kleuren, hommels en lieveheerbeestjes, en zelfs een rupsje Nooitgenoeg. Dank aan alle inzenders.

Een deskundige jury, bestaande uit Carry van der Maas (fotograaf), Felix Kalkman (fotograaf) en Robert Oomen (vormgever van het Wijkergouwjtje) heeft drie inzendingen genomineerd.

Maar er kan er maar één winnen. Het was een moeilijke keus. Op 30 oktober a.s. geeft het bestuur van Wijkergouw een borreluurtje van 15.00 tot 17.00 uur ter afsluiting van het tuinseizoen. Hier zal ook de winnaar bekend worden gemaakt en de prijs worden uitgereikt.

En al duurt het nog even: het thema voor volgend jaar is al bekend. We ontvingen veel natuurfoto's, dus volgend jaar wordt het thema 'Natuurlijk Tuinieren'. ■

Een Porsche cadeau!

Tekst Yvon Driehuis

Het was een lange warme zomer. Het wordt warmer en daardoor droger en door die droogte wordt het nog warmer. Het grondwater zakt. Moeten we als tuinvereniging nadenken over het installeren van waterpompen zodat we water uit de sloot kunnen gebruiken om de tuin te besproeien?

Eindelijk regen

Daar is hij eindelijk, de weersomslag. Op donderdag 8 september ziet de ochtend er anders uit. Buiten start de dag donkergrijs en het regent. De lamp boven de tafel moet aan om de krant te kunnen lezen. Wat verfrissend! We hebben genoeg van de hitte. De warmste zomer sinds 1950 (bron: Volkskrant van 6 sept). In mei was het al heel erg heet in Spanje en Frankrijk.

De afgelopen winter heeft het nauwelijks gesneeuwd. Niet in Nederland maar ook niet in de bergen. In de lente gaat de sneeuw smelten maar er was bijna geen sneeuw. Dat is van invloed op de waterstand in de rivieren, die hebben daardoor 30% minder water. Een stad als Barcelona is afhankelijk van het smelten van de sneeuw voor zijn drinkwatervoorziening. Die kwam in gevaar. Bosbranden waren in Zuid-Europa aan de orde van de dag. De aarde is al met 1,2 graden opgewarmd. Jeetje wat een narigheid!

13 graden en groen landschap

Mijn tuin heeft de droogte goed doorstaan. Je kunt zien dat de aarde kurkdroog is maar het gras is niet verdord en planten hebben stand gehouden. Ik heb af en toe de

tuinslang uitgerold maar in zeer beperkte mate. Half augustus heb ik de tuin 2 weken aan zijn lot overgelaten. Ik heb een busreis naar Ierland en Schotland gemaakt. Op mijn reis was de temperatuur 13 tot maximaal 18 graden, gecombineerd met van tijd tot tijd een beetje miezerregen. Het leverde spectaculaire wolkenluchten op. Het landschap was groen en ongelooflijk mooi. Het maakt indruk als je in Londonderry bent en ziet waar de veldslagen met de Engelsen (the Troubles) hebben plaats gevonden. Schotland heeft vele grote meren die de hele wereld van water zouden kunnen voorzien.

Dan heb je toch iets moois oma

Het was een groepsreis en eerlijk gezegd viel me dat niet mee. Zo heerlijk om dan weer naar je tuin te kunnen fietsen. Het eerste wat mijn kleinzoon (8 jaar) vroeg toen hij op de tuin kwam: "Oma heb je op je vakantie een Lamborghini gezien? Of een Maserati of een Porsche?" Toen ik nee zei vond hij dat zo zielig voor me dat hij direct aan de slag ging en een Porsche voor me heeft getekend. "Dan heb je toch iets moois oma." Daarna werd live de wedstrijd van Max Verstappen in Zandvoort bekeken en klonk het geronk van raceauto's door de tuin.

Hoe moet het nu verder met die droogte? Van alle kanten krijgen we te horen dat we dit soort zomers vaker gaan meemaken. Zouden we dan collectief geschikte pompen aan kunnen schaffen om het kostbare drinkwater te sparen? Of heeft dat grote gevolgen voor de waterstand van onze slootjes die voor de natuur van belang zijn. Ik ga me hier eens in verdiepen, deskundigen raadplegen en misschien een voorstel ontwikkelen en die aan de tuincommissie en het bestuur aanbieden ter bespreking. We moeten ons aanpassen aan de veranderende omstandigheden. De hete zomers blijven, dus moeten we anders met water omgaan. Ik ga uitzoeken hoe we dat kunnen doen! (Lees de uitslag van dit onderzoek op pag. 15. Red.) ■

Beste tuinders,

Misschien even als reminder voor eigenaren van een hond...

Gisterenmiddag kwam ik uit m'n werk thuis en wat vond ik in ons gras vlakbij ons huisje? Een enorme drol en mijns inziens is deze niet van een eend.

Onze tuin is afgesloten door onze haag en een tuinkekje. Vermoedelijk heeft het hekje op een kiertje gestaan waardoor een vreemdganger deze hoop heeft kunnen achterlaten.

Nu zie ik vaker ook niet tuinders wandelen met een hond. Misschien bij deze een reminder, honden aan te lijnen en sowieso een schepje of zakje mee te nemen om behoeftes op te ruimen.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,
Monique Hoepmans (Tuin 191)

De Buitenwereld

Tekst en foto: Klaas Breunissen

Impasse

Marjo Visser is vicevoorzitter van de Bond van Volkstuinders en tuiniert op De Bretten. Zij praat ons bij over hoe het nu staat met het gemeentelijke volkstuinenbeleid.

Weet u het nog?

In 2020 bracht de gemeente een plan naar buiten om de tuinparken te splitsen in een privé tuinen deel en een openbaar deel en de huur met 500% te verhogen. Na een storm van protest haalde de gemeente dat desastreuze plan van tafel. Nieuwe gesprekken tussen gemeente en tuinparken volgden en medio 2021 werd overeenstemming bereikt.

In het nieuwe plan wordt uitgegaan van de organisatorische kracht en creativiteit van de tuinparken zelf om hun toegankelijkheid voor meer Amsterdammers te vergroten. De tuinparken behouden de zeggenschap en het beheer over hun hele terrein en de bizarre huurverhoging is van tafel. De Bondsvergadering bekrachtigde deze afspraken in juni en de gemeenteraad in december vorig jaar.

Wat is er sindsdien gebeurd?

Marjo Visser: 'Haast niets. Begin dit jaar waren er gemeenteraadsverkiezingen en rond die tijd viel alles stil. Daarna duurde het enkele maanden voordat er een nieuw college van burgemeester en wethouders was. Dan ben je zo een half jaar verder.'

'Het grootste probleem is dat er een wethouderswissel heeft plaatsgevonden. De vorige wethouder, Marieke van Doorninck van GroenLinks, wilde echt iets goeds regelen voor de volkstuinen, al begon zij met die slechte beginnotitie. Maar die heeft ze na onze protesten ingetrokken. Daarna zijn er opnieuw gesprekken gevoerd en is er tussen de gemeente en de volkstuinparken overeenstemming bereikt, waarover wij zeer tevreden zijn. Maar Van Doorninck is vervangen door een nieuwe wethouder, Reinier van Dantzig van D66 en sinds die tijd is nauwelijks wat gebeurd. De gemeente heeft geen aandacht meer voor de volkstuinen. Ja, bij een dossier als de volkstuinen speelt heel sterk mee hoe belangrijk een wethouder zo'n onderwerp vindt.'

'Er zijn dit jaar wel vijf projectgroepen van start gegaan om de vorig jaar gemaakte afspraken uit te werken. De twee groepen die onder leiding staan van een tuinder van de Bond, hebben goed gewerkt. Die groepen waarvan een gemeenteambtenaar voorzitter is, verlopen traag. De projectgroep over vuil water & riolering is zelfs nog helemaal niet begonnen.'

Maar daarmee is het nieuwe beleid toch niet van tafel?

'Nee, de afspraken staan. Maar die moeten uitgewerkt worden. En daar stopt het nu vanwege te weinig politieke belangstelling voor de volkstuinen. De gemeente moet veel bezuinigen, er is weinig geld en weinig ambtelijke capaciteit. De uitwerking zit in een impasse.'

Is dat slecht of goed nieuws?

'Als we geen uitwerking geven aan de afspraken, gebeurt er niets vreselijks. Wij zijn echter niet blij dat het allemaal stilligt, want die modernisering van de tuinparken moet er wel komen. Maar er gebeuren geen rampen, als er niets gebeurt.'

Jij tuiniert zelf op De Bretten.

'Ja, sinds een jaar of zes, nadat ik tien jaar ingeschreven had gestaan. Ik heb bij mijn huis geen buitenruimte en vind het heerlijk om een eigen groene plek te hebben waar ik naar toe kan gaan. De eerste lentewarmte daar te voelen, is geweldig.' ■

Marjo Visser

Tuindagboek

Geluk is een tuin

Tekst en foto's: Moniek van der Kroef, tuin 89

Mijn tuin, of onze datsja zoals wij hem noemen, heeft deze hete zomer goed doorstaan. Zeker, de droogte zorgde voor hangende schouders bij de hortensia's maar dat zijn overlevers. En de lijsterbes bloeide lang voordat de lijsters dat verwachtten. Dat heeft echter als voordeel dat de rode bessen niet meteen werden opgegeten en het oog wil ook wat.

Heel gelukkig werden we in deze warme zomer van onze tomaten. Geen makkelijke planten als je het zonder kas moet doen. We hadden in voorgaande jaren wel ontdekt dat kleine tomaatjes bij ons meer kans van slagen hebben, omdat die makkelijker rijpen.

Dus toen we in het voorjaar langs een boerderij in Zeeland fietsten waar allerlei soorten tomatenstekkie werden aangeboden, konden we de verleiding niet weerstaan. We kochten drie verschillende soorten zonder precies te weten wat ze zouden opleveren en we zorgden goed voor ze. We gaven ze water toen het te droog was, diefden de oksels regelmatig en bonden de planten op toen ze zwaar werden van vruchten. En zwaar werden ze...

Twee bleken kleine tomaatjes voort te brengen, donkerrode 'chocoladetomaatjes' en gele 'peertjes'. De derde plant hing vol met grote citroenvormige tomaten. Met deze warme zomer werden ook die zonder moeite rijp, ze waren beeldschoon en ja, rijp kleurden ze citroengeel.

Pourgettes

We werden vaker verrast deze zomer. Zo hadden we, dachten we, een courgette-stekkie gepoot. Ook die groeide 'als kool' in de broeikaswarmte. De plant slierde galant door de tuin en ontwikkelde een ketting van prachtige bloemen. Toen zich vervolgens vruchten vormden bleken

die rond. Hadden we ons pompoenen voor courgettes laten verkopen?

Toch niet: We noemden deze vruchten pourgettes en we hebben ze met smaak opgegeten.

Tijdens de corona lockdowns hebben we ons regelmatig gelukkig geprezen met onze datsja. Maar een tuin is voor een stadsmens ook een uitkomst als de hitte uit de straatstenen spat. Dat je dan in het groen van je tuin kunt bijkomen. Die tuin laat je weer ademen en is een stuk koeler dan het huis in de stad. Een paar jaar geleden hebben we bovendien (met enige hulp) onze pergola verlengd. Die biedt nu een schaduwrijke plek voor de tafel. 'Thuiswerken' wordt zo 'tuinwerken'. Het is wel verleidelijk om dat letterlijk op te vatten en 'even' de uitgebloeide bloemen weg te knippen, 'even' de peren te beschermen tegen pikkende vogels, 'even' de lissen in te dammen... Dan schuift dat thuiswerken al gauw door naar de avond. Gelukkig was 'even het gras maaien' door het droge weer zelden nodig. Mazzelaars zijn wij tuinders.

Regendans

Toch hopen we op iets meer koelte het komende jaar, en vooral op iets meer nattigheid (bij voorkeur 's nachts natuurlijk). Onze ruggen verdragen het niet zo goed meer om emmertjes water uit de sloot te takelen, dus hebben we tegen ons schuldgevoel in een enkele keer de tuinslang aan de kraan gekoppeld om te sproeien.

Toen het de eerste keer na de lange droogte begon te spetteren deden we spontaan een regendans, daar was niet alleen de tuin mee gediend, maar onze stijve rug ook. Een bonus. ■

In gesprek met...

Frederieke Schouten

Tekst en foto's: Joke van Pel

Frederieke studeerde diergeneeskunde en werkte een tijdje als veearts. Totdat het begon te knagen. Nu is ze directeur van 'Varkens in Nood'. Ze voelt zich als een vis in het water op Wijkergouw. "Hoe we hier omgaan met de zorg voor vogels en insecten en het niet meer gebruiken van bestrijdingsmiddelen maakt dat ik me hier heel thuis voel".

Na de lange droogte vallen er eindelijk buien. Vandaar dat Frederieke, als ik op haar tuin aankom, druk bezig is de bank af te drogen. Het is acht uur in de avond, het begin al licht te schemeren. Ik kijk uit op een bijzonder fraai vertakte grove den waarvan het silhouet mooi afsteekt tegen de donkerblauwe lucht. "Ja", zegt Frederieke, "soms waan ik me in de duinen met dit uitzicht.

Toen ik deze tuin kocht stond het hier vol met doorgeschoten coniferen die er allemaal uit moesten van de tuincommissie. Deze mocht gelukkig blijven, volgens mij was het Ellen die ontdekte dat er nog wat moois in het coniferenwoud stond".

Terwijl we de boom bewonderen vliegt een grote bonte specht erin, op zoek naar lekkere hapjes. Frederieke was verbaasd toen ze werd uitgenodigd voor dit gesprek; "ik weet eigenlijk niks van tuinieren. Ik begin net een beetje het ene onkruid van het andere te onderscheiden en het enige dat in mijn moestuin overleeft, zijn de pronkbonen". Maar de aanleiding is een andere, Frederieke is beroeps-dierenactiviste. Zij heeft in haar leven een bijzondere carrièreswitch gemaakt.

Buitenkind

"Ik groeide op in Baarn en was een echt buitenkind, ik genoot volop van de omringende natuur. De keuze om diergeneeskunde te gaan studeren was niet zomaar, ik wilde een praktisch beroep waarin ik iets voor anderen kon betekenen." Na haar studie kon ze als veearts gaan werken bij een dierenartsenpraktijk in Putten. Ze betrok een antikraakboerderijtje aan de rand van een bos en woonde daar heel tevreden. Ze werkte met varkens, koeien en schapen en werd geconfronteerd met de schrijnende situaties in de veehouderij. In de loop van de tijd begon het te knagen. "Hoe varkens behandeld worden, de drang van de vee-industrie om steeds maar groter te worden, het strookte niet met mijn ideeën over hoe je dient om te gaan met levende wezens. Ik was al vegetariër, de weerzin om een bijdrage te leveren aan dit productieproces van vlees werd steeds groter. Ik zegde mijn baan op en vertrok naar

Amsterdam, nog geen idee wat ik zou gaan doen". Na wat omzwervingen met af en toe een baantje stelde ik mezelf de vraag: "kan ik nog iets doen met die bul op zak? Kan ik me dienstbaar maken voor dierenwelzijn?" Ze screende op internet verschillende organisaties en kwam uit bij Varkens in Nood en Dier&Recht waar een vacature was voor een medewerker communicatie (campagnes, persberichten, enz.). "Ik dacht, ik schrijf al best vaak stukjes, dus dat kan ik wel". Frederieke werd aangenomen en werd drie jaar later gevraagd om directeur te worden. "Wat fijn is want dan kun je zelf knopen doorhakken". Daar begon haar nieuwe leven als activiste, opkomend voor dierenrechten en strijdend tegen wantoestanden in de veehouderij en slachterijen.

Ik vraag naar de rol van de NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit), die ondersteunend zou moeten zijn in het handhaven op dierenwelzijn. "Er staat zoveel goeds in de Wet Dieren (voorheen Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren) maar de realiteit is een andere. Waar een veehouder zich aan moet houden staat keurig beschreven maar specificaties (bijvoorbeeld welk wroetmateriaal varkens nodig hebben) of kwantiteiten (hoeveel of hoe vaak), dat staat er dan weer niet in. De wet wordt dus nauwelijks gehandhaafd. Daar zetten we druk op. In de rechtbank en door misstanden openbaar te maken. We moeten echt toe naar een veehouderij waar dieren hun natuurlijke gedrag kunnen tonen".

Vegetarische lunch

Hoe kijk je naar de dieren op Wijkergouw?

"Ik vind het natuurlijk tuinieren iets om trots op te zijn. Hoe we hier omgaan met de zorg voor vogels en insecten, het niet meer gebruiken van bestrijdingsmiddelen maakt dat ik me hier heel thuis voel". Maar tuinieren is toch ook een beetje voor God spelen, jij mag hier wel groeien maar jij niet?

"Ja, dat is wel een dilemma. Ik haalde laatst een stuk vermolmde boomwortel weg en toen zag ik een moedermuis met allemaal jongen wegvlugten, de jongen hielden elkaar kop staart vast, het leek wel een slang die door het gras kronkelde:. Ohhh, wat heb ik gedaan, ik heb een muizennest verstoord".

Kijk ik naar het weiland hiernaast en zie ik de schapen in de hitte onder een paar bomen staan dan doet me dat goed. Zo jammer dat de actie "Bomen voor koeien" niet goed van de grond is gekomen, want koeien hebben het zó moeilijk zonder schaduw. En het wordt alleen maar warmer. De vegetarische lunches die met veel liefde hier gemaakt worden vind ik geweldig. Heel af en toe wordt er voor een speciaal iemand nog wel eens een stukje vlees in gesmokkeld" zegt Frederieke met een glimlach. Wat Frederieke jammer vindt is dat met het zoeken naar vleesvervangers die minder milieubelastend zijn, er nu krekels en sprinkhanen geserveerd worden. Die trends moet je niet willen, tuigen we een nieuwe bio-industrie op. Waarom niet gewoon lekker plantaardig?

Korenbloem of Juffertje?

De volgende dag ga ik foto's maken. Frederieke is bezig het huis te "wassen", samen met Silas, haar tweejarig zoontje. "Hij vindt schoonmaken hartstikke leuk"! Het huisje moet geschilderd worden, een hele klus. Langs de ramen ook wat rotte delen die somber stemmen. Silas poetst ondertussen vrolijk door. Een tweede grote klus is het afplaggen van een stuk gras dat is ontstaan op de plek van de gekapte bomen. Frederieke zet de schop erin en Silas volgt met een klein schepje haar voorbeeld. "Al doe ik steeds maar een stukje dan zit er toch schot in. Waar weer een stuk aarde vrijkomt strooi ik de zaden van planten die ik terug wil hebben. Zoals deze blauwe, weet niet of dit nou Korenbloemen zijn of Juffertjes in het Groen. Deze wilgenroosjes staan nog prachtig te bloeien maar ja, al dat pluis betekent straks weer een nieuw veldje van dat spul. En dan die dikke witte wortels waarmee hij doorwoekert. Toch vinden we het dan zonde om weg te halen, kijk eens hoeveel insecten er nog op af komen. Elk jaar kijken we wat er komt, en wat we leuk vinden, laten we staan". Frederieke kent misschien niet alle namen van planten, het natuurlijk tuinieren zit al helemaal in haar bloed. En Silas, die gaat hier helemaal in mee! ■

Voor Varkens in Nood zie www.varkensinnood.nl

Voor Bomen voor Koeien zie www.bomenvoorkoeien.nl

Hitte

Tekst: Moniek van der Kroef

Het was de zomer van het blauwe jurkje
hemel boven bruine wolkenkrabbers
met blote voeten - een Henk Visch -

Deze zomer überhaupt veel bloot
-brandbaar weten we tegenwoordig-
rigoureuus werd er dus ingevet

De zon liet zien waartoe hij in staat
jonge gierzwaluwen geroosterd
in een nest onder het gloeiende dak

Blad te vroeg van groen naar bruin
hout kromgetrokken, uitgebeten
druppels onder haren, op je bovenlip

Het jurkje zamelde ledematen
hield je bij elkaar en uit de zon
blauwe wikkel om een witte vrouw

Je hield stand, je zachte witte buik
in linnen verpakte koppigheid
perkamenten armen en benen eruit

Een pijnlijke zomer toch, waarin
rauwe wind verdacht, warmte verraad
bleef je

Weg snelweg

Tekst: Michael Kerkhof

Het geluid van de snelweg
is altijd onverbiddeijk aanwezig
's nachts zwakt het wat af
maar
overdag is het – afhankelijk
van de windrichting
en de dichtheid van
het gebladerte -
onmiskenaar present
maar
als je denkt aan de zee
en je verbeeldt je
de ruis van de golven
in de branding te horen
en je jezelf in de waan van
de verbeelding weet te brengen
wordt het een rustgevend
aangenaam geluid
waar
goed mee is te leven

Toch maar niet!!

Tekst: Yvon Driehuis

Op het nieuws van maandag 26 september jl. meldden de waterbedrijven dat ze zich zorgen maken over de kwaliteit van het drinkwater. Door de droogte en de vervuiling door de landbouw kunnen ze de kwaliteit op de lange termijn niet meer garanderen.

Een kwartier later een rapportage over de opening van een nieuw instituut NPEC aan de universiteit in Wageningen. Dit instituut doet onderzoek naar planten en gewassen die bestand zijn tegen droogte, verzilting en andere gevolgen van klimaatverandering. Het onderwerp droogte staat dus hoog op de agenda. De regen die nu valt is goed voor de tuin, je ziet het gras weer groen worden. Ook de waterstand in de rivieren gaat weer de goede kant op zodat de problemen voor de scheepvaart voorbij zijn. Krijgen we volgend jaar weer zo'n droge zomer? We moeten zuinig omgaan met drinkwater is het dringende advies.

Wat betekent dat voor de tuin?

De tuinslang uitrollen en die af en toe een minuut of tien bij een verlepte plant hangen, kan dus eigenlijk niet meer. Dan maar water uit de sloot! Maar dan moet ik eerst over een hekje klimmen, mijn emmertje aan een touw laten zakken, weer over het hekje en dan mijn emmertje leeg kieperen en weer terug. En uitkijken dat ik niet voorover de sloot in kieper. Een waterpomp dan maar? Ik ga op onderzoek uit. Ik ben bij de Praxis geweest, bij Hornbach en ik heb me laten voorlichten over pompompen, pompen met een motor en handpompen die zonder elektra te bedienen zijn. Ik heb met Gwen, Marga, Klaas, Bert, Joop en Jan van gedachten gewisseld. Ik zet de resultaten van dit mini onderzoekje even op een rij.

- De elektrische pompen zijn vooral bedoeld om kelders of boten leeg te pompen en beperkt geschikt voor de tuin. Het water uit de sloot zit vol spul dat de pomp makkelijk kan verstoppert. Ze kosten gemiddeld zo'n 140 euro. Stroom is wel een vereiste. Sommige huisjes hebben zonnepanelen maar of die genoeg stroom leveren voor een elektrische pomp is de vraag.
- Jan vertelde me dat vroeger water uit de sloot gebruiken verplicht was. Joop liet me een oude handpomp zien. Mooi zo'n antiek exemplaar. Ze zijn nog leverbaar, zelfs op bol.com zijn ze te vinden voor een redelijke prijs. Die zet je dan dicht bij de sloot en pompen maar.
- Bert vertelde me dat de kwaliteit van het water in de sloot niet al te best is. De septic tanks komen er op uit. Zes jaar geleden is onderzoek gedaan naar de waterkwaliteit. Marga en Bert hebben onlangs weer monsters genomen. Die zijn opgestuurd, de resultaten zijn nog niet binnen.
- Een regenton plaatsen is een goed idee. Regenwater opvangen en dat in de zomer over de tuin verspreiden. Maar levert dat genoeg water op voor de hele zomer vraag ik me af.
- Marga is heel duidelijk: geen water geven. Helemaal niet sproeien, ook niet uit de sloot. De planten passen zich maar aan. Ondanks de droogte hebben de planten het in haar tuin goed gedaan. Water geven maakt de planten lui. Ze moeten via hun wortels zelf op zoek naar water.

Conclusie

Alles overziend kom ik tot de volgende conclusie. Toch maar niet! Ik schaf geen elektrische pomp aan en ook geen handpomp. Ik zet een regenton neer en ga de volgende warme droge zomer alleen die planten water geven die het zichtbaar heel moeilijk hebben. De rest moet het op eigen kracht zien te redden. Misschien dat ik af en toe de verleiding niet kan weerstaan om de tuinslang uit te rollen en de kraan open te zetten. Ik zal het echt tot een minimum beperken, dat beloof ik. ■

1963: rechts achter de huizen op Wijkergouw bij het kerkje, nu niet meer zichtbaar door de bomen op het terreintje en het compostbos.

Joyce met het huisje van Wim op de achtergrond

Sportdag 1965

Vier generaties Wijkergouw

Tekst: Evert Stolwijk

Foto's: Jan en Rina Goldstein

Al twintig jaar loop ik vanaf het parkeerterrein op weg naar mijn huisje langs tuin 44, de tuin van Jan en Rina Goldstein. Soms een kort praatje, bv. over hun prachtig bloeiende rododendron. Jan en Rina zijn echte Wijkergouwers, tuinders vanaf het eerste uur. Toen Wijkergouw in 1963 begon kochten Jan en Rina hier een huisje op wat later aangeduid werd als complex 1.

Jan (geboren in 1938 in Amsterdam) trouwde in 1961 met Rina (1940). Jan was in zijn werkzame leven gemeente-ambtenaar, Rina was eerst huisvrouw, want "ja, zo ging dat vroeger". Later werd Rina boekhoudkundig medewerker bij de gemeente. De tweede vader van Jan, zijn broer, en Oom Cor hadden allemaal een huisje op Wijkergouw. "Ja, niet de hele familie, maar wel veel". "En je kende iedereen hè". Dochter Joice werd in hetzelfde jaar geboren, in 1963 in het paviljoen over de brug, op Zeeburg. Vervolgens gingen ze hier op Wijkergouw wonen. Jan: "In de zomer dan, want in de winter kon dat natuurlijk niet. In die tijd was wel alles strak geregeld: wonen van 1 april tot 1 oktober. Nu is dat wel wat prettiger ja."

"En zo waren we er elke dag." Het huisje heeft in de loop der tijd natuurlijk wel een paar verbouwingen ondergaan. "Waar nu de keuken is, was toen de kinderkamer". In 1966 werd Monique geboren. Joice heeft later twee dochters

gekregen, Kirsten en Stephanie. Dus we hebben het hier over 4 generaties Wijkergouw.

Hoe kwam u hier terecht? Jan: "Nou tuingroep Insulinde bij het Flevopark werd opgeheven. Mijn broer had vrienden en die vrienden zaten op Insulinde. Toen die werd opgeheven hebben ze mijn vader overgehaald om een tuintje hier te nemen. Mijn vader zat hier links achter. En recht achter zat een oom van me, ome Cor."

Jan heeft het huisje zelf ontworpen en laten bouwen. In het begin was er natuurlijk niks, zelfs nog geen septic tank. Jan: "En de waterleiding aanleggen daar heb ik ook aan meegeholpen. Met een pikhouweel moesten we 60 cm diep graven. En daar lag wat puin hoor. Het werd hier opgehoogd met uitgravingen van de Zuiderzeeweg en de IJdoornlaan. Die grond hebben ze hier toen opgeflikkerd. Daarom kom je hier en daar nog blauwe klei tegen. Maar dit hier was weiland van de boer". Bij de boerderij van Wijkergouw stonden toen twee boerderijen, alleen die van boer Zwart is blijven bestaan.

Jan (grinnikend): "En wij pakten wel 's wat stenen mee van de IJdoornlaan. Rina: "En wat hij niet kon, dat deed een ander en zo leerde je van elkaar. Schilderwerk, loodgieterswerk, waterleiding solderen. En doordat Rina boekhoudkundige ervaring had heeft ze hier geholpen met de boekhouding, die heeft ze opgezet"

Jan: "Als ik van kantoor kwam dan kwam ik hier werken, ja eerst met de kinderen spelen, maar ja, de hele sloot hield ik bij hier".

Hier, het huisje van Wim (Jan laat een foto zien). De man die dat heeft laten bouwen heette Van Putten, en Van Putten heeft dat weer verkocht aan mijn broer, en mijn broer heeft dat toen weer aan Wim (Willem) verkocht."

Was de wijk er al?

Rina: "Nee, boodschappen deden we op het Purmerplein, want verder was er nog niets. In het begin kwam ook de melkboer hier langs, en de groenteboer tot op het pad hier. En de kruidenier, die moest je bellen en dan werd het bezorgd."

Jan: "In het begin was het moestuin en sier. We begonnen met aardappelen, bonen, tuinbonen, tomaatjes".

Rina: "Peer, vergeet de perenboom niet".

Jan: "En appels hebben we heel veel gehad".

Rina: "We woonden hier een half jaar. We hadden wel een huis in de binnenstad, maar dat was een half huis. En hier hadden we een heel huis. De kinderen zijn geboren en we woonden hier gewoon. Dat is toch een eldorado. Als je hier komt dan heb je gewoon... (snuift de lucht in) ah heerlijk! Het is één grote familie geweest. Er waren kinderactiviteiten, lampionnenoptocht, en ze gingen met steppies rond, er was voetballen op dat veld hier, er was een competitie met de andere tuinparken, ze gingen ook uitspelen. En bloemencorso."

Jan: "De kinderen versierden hun step of karretje met wat bloemen en dan gingen ze de hele tuin rond. Er was toen meer saamhorigheid. En nu, de meeste ken ik niet eens. Je ging niet weg met vakantie, de vakantie was gewoon hier. Het sociale leven, daar ging het om".

Jan en Rina hebben in 1963 een huisje laten bouwen en ze gingen er nooit meer weg. Bij het afscheid zegt Jan "We hebben het hier goed gehad". ■

De Kruidentuin

Tekst: Jos Bakker

Foto: Thea Adriaansen

Het heeft even geduurd maar inmiddels is de eerste aanzet van het aanpakken van de kruidentuin gestart. De tuingroep heeft al meerdere malen geprobeerd om achter Samen Sterk een kruidentuin te realiseren. Maar iedere keer liepen zij tegen het probleem aan dat de plantjes werden opgegeten door diverse beestjes. Vooral de slakken deden erg hun best. Om dit probleem deels te voorkomen is ervoor gekozen om een verhoogde bak te construeren waardoor de beestjes minder makkelijk bij het kruid kunnen.

Ook zijn er kruiden die heel vatbaar zijn voor de beestjes. Deze worden niet opgenomen in de selectie. Het is de bedoeling dat deze nieuwe opzet ook een educatieve bijdrage gaat leveren. De twee verhoogde bakken worden voorzien van verschillende grondsoorten. Niet alle kruiden hebben behoefte aan rijke vette grond. Sommige floreren alleen op arme grond. Daarnaast zal het assortiment bestaan uit zaad, eenjarig goed en vaste planten. Hiermee zal dus worden geëxperimenteerd.

De bakken worden op een geheel natuurlijke wijze geconstrueerd. De wanden bestaan uit dikke takken die door palen op hun plaats worden gehouden. Om te voorkomen dat de grond tussen de takken naar buiten verdwijnt worden er tegen de takkenwanden katoenen doeken gespannen. De bakken hebben geen vaste bodem maar sluiten direct op de grond aan. Dit is ideaal voor de waterhuishouding.

In de komende wintermaanden zullen dikke gesnoeide takken worden gebruikt om de bakken af te maken zodat in het voorjaar kan worden gestart met de inrichting van de kruidentuin. Op het moment dat de opbrengst het toelaat zal de lunchcommissie worden voorzien van heerlijke kruiden voor de soep en de andere heerlijke gerechten. We zullen er in het begin extra aandacht aan moeten besteden dat het goed aanslaat. Maar met een beetje liefde zal dat toch moeten lukken. ■

Hein van Eekert interviewt Catarina

Xabier op sopraansaxofoon

'Maat'werk op Wijkergouw

Tekst en foto's: Thea Adriaansen

Op 1 oktober jl. reed 'De Stembus' van Radio 4 ons park op. Marian Rozendaal had een lunchconcert geregeld door het Maat Saxophone Quartet.

Klassieke Top 400

De luisteraars van NPO Radio 4 konden vanaf vrijdag 30 september tot en met 7 oktober jl. weer stemmen op hun favorieten in de Klassieke Top 400, een toplijst met de 400 mooiste klassieke muziekstukken. Stemmen kon online via nporadio4.nl en bij de Stembus, die door het hele land reed. Presentator en Stembus-chauffeur Sander Zwiep nam dagelijks een andere NPO Radio 4-collega mee om stemmen op te halen in heel Nederland. Samen brachten ze klassieke muziek naar onverwachte plekken. Denk aan een camping, een woonzorgcentrum, een melkveebedrijf of een restaurant.

"Tijdens de stemweek voor de Klassieke Top 400, van vrijdag 30 september t/m vrijdag 7 oktober, rijden we met de elektrische NPO Radio 4 Stembus door heel Nederland." Toen dit berichtje Marian Rozendaal, muzikiefhebber bij uitstek, ter ore kwam dacht ze meteen aan Wijkergouw en gaf ons tuinpark op als locatie.

Om 12.30 uur is het zover, we gaan live de lucht in. De boerderij zit bomvol luisteraars en toch is het muisstil. Ingeleid door de prachtige stem van Jessye Norman met 'Im Abentrot' uit die Vier letzten Lieder, getoonzet door Richard Strauss op het gedicht van Joseph von Eichendorff (1885) interviewt Hein van Eekert van 'De Stembus' Marian. Zij vertelt waarom juist dit stuk haar zo aanspreekt: het verhaalt over de winter, het uitsterven, het wegteren van het leven. En verder dat haar ouders grote muzikiefhebbers waren en dat zij opgroeide met muziek. 'Mijn ouders hielden erg veel van de natuur en die natuur hoor ik heel goed terug wanneer

het omhoog vliegen van leeuweriken in de muziek wordt verbeeld'.

Muziek betekent heel veel voor Marian, het zit heel dicht op haar emotie. Ook zonder het verhaal achter de muziek te kennen, kan ze bijna in tranen uitbarsten. Ze zingt ook in ons Wijkergouwkoor en komt daar altijd heel blij vandaan na de repetitie. En natuurlijk vertelt ze hoe prachtig Wijkergouw is.

Maat Saxophone Quartet

Na dit gesprek stelt Hein van Eekert ons voor aan het Maat Saxophone Quartet. De groep bestaat uit Daniël op sopraansaxofoon, Catarina op altsaxofoon, Pedro op tenorsaxofoon en Mafalda op baritonsaxofoon. Daniël neemt ook een aantal arrangementen voor zijn rekening. Hij is er vandaag niet bij want hij is in Portugal voor het in ontvangst nemen van een belangrijke Portugese prijs, maar wordt vervangen door Xabier uit Spanje, die zich helemaal uitleeft op de sopraansax. De vaste leden van de groep zijn allemaal afkomstig uit Portugal, maar hebben elkaar leren kennen op het Conservatorium in Amsterdam. Zij spelen sinds vier jaar samen en brachten twee jaar geleden hun eerste CD uit, "Ciudades". Ze wonnen diverse prijzen, waaronder de Dutch Classical Talent Award. Een grote eer. 'Maat' speelt muziek uit allerlei hoeken en gaten, maar heeft een grote passie voor nieuwe muziek. In 2023 wordt hun nieuwe CD "Renascer" met fadomuziek uitgebracht, waarvoor ze zullen samenwerken met gitarist António Carlos Costa. Dat de groep veelzijdig is blijkt wel uit hun projecten, waarvan gedeelten te zien zijn op hun website, www.maatsaxquartet.com. Ook is hier de CD te bestellen.

Ze spelen vanmiddag drie klassieke stukken voor Radio 4 en voor ons: het Adagio voor Strijkers van Samuel Barber, Cataluña van Albéniz en Danse Bacchanale van Camille Saint-Saëns, de laatste twee in een arrangement van Daniël. Het optreden in de boerderij wordt afgesloten met een geweldig applaus, waarna er weer een heerlijke lunch door de lunchcommissie wordt geserveerd.

Van het optreden is een filmpje gemaakt, binnenkort terug te zien op onze website www.wijkergouw.nl. ■

Mot in Mokum

Tekst en foto's Pauline Polder

Mot in Mokum, we hebben het hier zeker niet over een opstootje, maar over een prachtig park gelegen in Amsterdam-Noord aan de Meteorenweg 280. Met een aantal leden van het Wijkergouw Vlindertuinteam besloten we op 5 augustus jl. het avontuur op de fiets aan te gaan om daar eens een kijkje te gaan nemen. Immers dit park "Mot in Mokum" zou met beplanting van wilde bloemen, zich richten op het lokken van vlinders en bijen. Precies wat wij ook in de vlindertuin op Wijkergouw doen.

"Wat zou er op het moment bloeien en was het door de grote droogte niet één kale vlakte?"

We werden zeer verrast door de uitbundige hoeveelheid bloemen en de aanplant van struiken en fruitbomen, die in een zekere mate van verwildering groeiden en bloeiden. De bloemen op de kleine paadjes tussen de hoge begroeiing

en de prachtige combinaties van wilde planten deden ons telkens stilstaan. De oh's en ah's waren niet van de lucht en de inspiratie nam ons in bezit. En tussendoor loop je onverwacht tegen de gerecyclede houten fantasie-hutten aan, die een extra spannende sfeer aan deze tuin geven.

Appeltjes en vijgen werden geproefd, een stekkenhoek bewonderd, een wijngaard gezien, een overnachtingsplek bekeken en een openluchttheater ontdekt. Alles in een niet alledaags jasje.

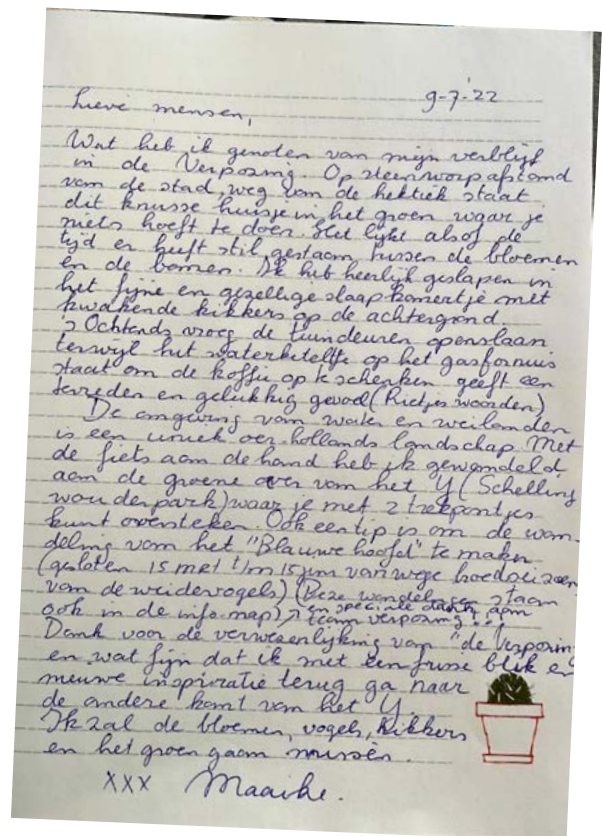
We sloten ons bezoek af met een lekkernij en thee op het terras van het parkrestaurant.

"Mot in Mokum" heeft nog een ander park(je) in Amsterdam-Noord, op het Buikslootmeerplein, bij de bioscoop Pathé. Dat wordt vast ook een leuke ontdekking!

www.vlindertuinmotinmokum.nl

Ondertussen in 'de Verpozing'

Deze eerste zomer van ons uitrust huisje voelt meteen goed. We hebben een review voor jullie! Team Verpozing

Thea's WWWeetjes

De Tuin-Scheurkalender 2023

Voor de twaalfde keer brengt uitgever AtlasContact de Tuin-Scheurkalender uit. Voor vier cent per dag een tip, een weetje, wat praktische informatie en op de achterzijde een kort verhaal om de dag mee door te komen. Een jaarlijks terugkerend fenomeen, zo'n scheurkalender. In het algemeen en in het bijzonder deze Tuin-Scheurkalender. Romke van de Kaa als veelschrijvende Nederlandse tuinexpert staat garant voor aardige weetjes over tuinieren. ISBN 978 90 450 4606 8.

Koken met het seizoen?

Op de website <https://mergenmetz.nl/recepten/> staan inmiddels 1144 recepten. Hééééel veel recepten met groenten, want voor de ware moestuinier is de groente die zij of hij oogst leidend voor hetgeen er wordt bereid. Toch?

Stad en plant

Een boek vol enthousiaste verhalen over planten en plantjes in de stad, met humor en zonder al te veel pretenties, en dat past wel bij de planten waar het over gaat. In een ongekend dynamisch milieu vol verstoring en vervuiling vestigt zich allerlei groen, soms letterlijk tegen de klippen (muren, lantarenpalen) op. Leuk, leerzaam en optimistisch stemmend voor wat betreft de veerkracht van de natuur. Geen saaie plantengids, maar grappig en inspirerend, uitnodigend om naar buiten te gaan en met andere ogen om je heen te kijken. Aantrekkelijk vormgegeven met goede foto's en een prima index die het mogelijk maakt om planten snel op te zoeken. Uitgeverij Noodboek, ISBN 978 90 5615 8668. Te bestellen via <https://mergenmetz.nl/blog/stad-en-plant/> of de stenen boekwinkel.

Nacht van de Nacht

Sinds 2009 organiseren de Milieufederaties de Nacht van de Nacht. Het moet ons doen stilstaan bij de schoonheid van de duisternis, die vaak vervuild wordt door licht. Lichtvervuiling heeft ook zijn uitwerking op de natuur en de mens. Maar de Nacht van de Nacht

benadert het positief! 29 oktober a.s. is de volgende Nacht van de Nacht. Er zijn tal van activiteiten gepland. Kijk op <https://www.nachtvandenacht.nl/activiteiten/> voor een activiteit in de buurt.

Iedere dag je persoonlijke natuurnieuws

Wist je dat je de nieuwsbrief van Nature Today kunt personaliseren? Door in te loggen op NatureToday.com kan je de persoonlijke instellingen voor de nieuwsbrief aanpassen. Kies bijvoorbeeld over welke onderwerpen en soorten je wil lezen. Krijg je de nieuwsbrief liever dagelijks of wekelijks? Het is allemaal in te stellen. Zo raak je niet overspoeld door alle verhalen. Snel even doen, het is zo aangepast.

MEERBOMENNU

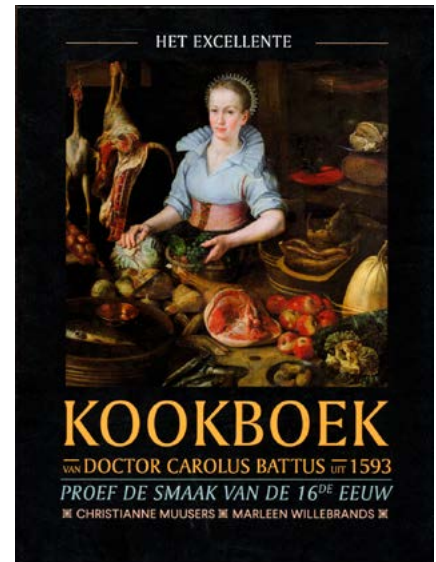
Meer Bomen Nu

Meer Bomen Nu gaat dit jaar 1 miljoen bomen (ver)planten! Heb jij een paar zaailingen om te doneren? Oogst ze dan in je eigen tuin (en bij de burens en familie) en lever ze in bij een plantlocatie of bomen hub in de buurt! Door het hele land organiseren we op zaterdag 27 november en zaterdag 12 februari doneer-een-zaailing dag. In de bomenplanner is te vinden waar je op deze dagen zaailingen kan doneren bij jou in de buurt.

Op 10 december kan jij een (klein) geogst dennenboompje ophalen bij verschillende hubs door het hele land. Deze dennen staan in pot, en kan je buiten kersttijd in de tuin of op het balkon zetten. Een duurzamer boompje kunnen wij niet bedenken! Meer informatie vind je op <https://meerbomen.nu/over-de-actie/oogsten-inkuilen-planten/>

En weten wat en hoe er eind 16e eeuw werd gegeten?

Het Cocboeck van Baten of Battus verscheen in 1593. Opnieuw uitgegeven in 2020 als Het kookboek van Doctor Carolus Battus, een prachtige boek dat over veel meer gaat dan koken. Een waar tijdsgeschrift met culinaire insteek van rond de eerste helft van de tachtigjarige oorlog. Een uitgebreide recensie over dit boek lees je op <https://mergenmetz.nl/blog/het-cocboeck-van-baten-of-battus/>. Voor wie niet alleen van koken maar ook van geschiedenis houdt.

Oesterzwammen kweken

Tekst en foto: Thea Adriaansen

In het kader van de samenwerking van ons tuinpark met de Soroptimisten werd in de boerderij voor het project '100 jaar – 100xtrees4life' een workshop Oesterzwammen kweken georganiseerd.

Op zaterdag 24 september jl. kwamen rond de 40 mensen, waaronder veel enthousiaste Wijkergouwers, in 2 workshops bij elkaar om na een inleiding van Marian Rozendaal te werken aan een kweekemmertje voor oesterzwammen.

Knippen, plakken en vullen

Na een kwartiertje knippen en plakken (er moesten gaten in een plastic emmer worden gemaakt, die vervolgens weer dichtgeplakt moesten worden) werden 2 filmpjes vertoond over het op de juiste manier vullen van de emmertjes en het uiteindelijke resultaat. Duidelijk werd wel, dat je hiervoor geduld moet hebben. Na 1 – 2 weken groeit het mycelium (het broed) uit, waarna het soms nog wel een maand kan duren voor de zwam verschijnt, afhankelijk van de omstandigheden. Na de oogst kan het mycelium opnieuw gebruikt worden. Schoon werken is wel een vereiste.

De workshop was goed voorbereid. Alle deelnemers was verzocht om een plastic emmertje en een hoeveelheid koffieprut mee te nemen. Er was een duidelijke handleiding en uitleg over het Project 100xtrees4life, Marian en Gwen de Ruijter deelden zakjes kalk en mycelium uit en er waren extra emmertjes om te vullen, voor wie er geen had. Na een geslaagde middag werd de workshop afgesloten met overheerlijke...paddenstoelensoep.

In het kader van het project 100xtrees4life is er op 29 oktober a.s. in de boerderij een workshop Ikebana, Japanse bloemschikunst. Hierover volgt nog een uitgebreid bericht. Voor meer informatie over de Soroptimisten zie: www.soroptimist.nl. Voor meer informatie over 100xtrees4life kijk onder projecten/landelijke projecten.

Wilt u zelf nog thuis aan de slag: Mycelium en tape zijn te koop bij www.rotterzwam.nl ■

Bestuurlijke zaken

v.l.n.r. Andrea van Pol, Margot van de Zilver, Nelleke Bosland, Cora Koene en Diny Teekman

Beste tuinder,

Namens het bestuur nodig ik je van harte uit voor de 78e Algemene Leden Vergadering van Tuinpark Wijkergouw op zaterdag 26 november a.s., aanvang 14.00 uur in de boerderij. Naast de rapportages van de commissies bespreken we de begroting en de stand van zaken van een aantal projecten zoals het beleid t.a.v. bomen, onderhoud sloten, opknappen van de boerderij. Daarnaast zal de pilot van het sociale huisje ('De Verpozing') worden geëvalueerd. Allemaal belangrijke dingen waarover gedacht en beslist wordt, maar wat ook de visie van Wijkergouw bepaalt. Waar gaan we naar toe de komende 10, 20 jaar? Wat voor een park willen en kunnen we zijn? Welke eisen stelt de gemeente straks en welke rol speelt de Bond? Allemaal zaken waar het bestuur zich mee bezig houdt.

Bestuur mee!!!

Wil je daarover meedenken en beslissen, neem plaats in ons bestuur. Want dit is een noodoproep! Maar liefst 2 bestuursleden, Margot van de Zilver, en Diny Teekman houden er, na jaren geweldig werk te hebben gedaan, mee op. Dat betekent dat we van een bestuur van 5 naar 3 leden gaan. Dat is veel te weinig. Daarvan zijn Nelleke Bosland en ik ook al aan onze 3e termijn bezig. We komen door het kleine aantal juist niet aan de toekomst toe en blijven steken in de dagelijkse zaken.

Eén lichtpuntje, tuinder Linda Hegeraad heeft zich kandidaat gesteld als penningmeester. Zij liep dit seizoen mee met het bestuur en is een grote aanwinst. Maar er moeten nog (minstens!) 2 nieuwe leden bij, anders is het bestuur helaas genoodzaakt af te treden. Dit klinkt dramatisch, en dat is het ook.

Kortom, meld je aan voor een gesprek, bestuurlijke ervaring is niet noodzakelijk (kijk naar ondergetekende), en draag bij aan de toekomst van dit mooiste tuinpark van Amsterdam. In de hoop je 26 november a.s. te mogen zien en na afloop het glas te heffen op een mooie toekomst, teken ik met hartelijke groet,

Andrea van Pol, voorzitter Wijkergouw

AGENDA van de Algemene Leden Vergadering Wijkergouw van 26 november 2022 (14.00-16.00 uur)

1. Opening en vaststellen van de agenda
2. Mededelingen vanuit het Bestuur
3. Verslag 77ste ALV van 4 juni 2022 (staat in Wijkergouw-tje, zomernummer 2022, blz. 22, 23, 24 en 25)
4. Begroting 2023: bespreken en goedkeuren; advies Kascommissie
5. Evaluatie pilot Sociaal Huisje 'De Verpozing' (tuin 72) en stemming
6. Bomenbeleid: stand van zaken
7. Opknappen interieur boerderij: stand van zaken
8. Onderhoud sloten
9. 2023: Wijkergouw 60 jaar
10. Rapportages Commissies
11. Bondsvergadering van 10 december 2022
12. Verkiezing Bestuursleden
 - Linda Hegeraad is verkiesbaar als penningmeester
 - De tweede bestuurstermijn van Diny Teekman loopt af in het najaar van 2022. Zij stelt zich niet herkiesbaar. De functie van Algemeen Bestuurslid is hiermee vacant.
 - Margot van de Zilver stopt met de functie van Algemeen Bestuurslid. Zij heeft de portefeuille aspiranten/tuinverkoop. De functie van Algemeen Bestuurslid en deze portefeuille zijn hiermee vacant.
13. Rondvraag

Najaarsborrel

Om deze mooie zomer af te sluiten nodigt het bestuur alle tuinders uit voor een drankje en hapje op zondagmiddag vanaf 15.00 uur in de boerderij. We nemen het jaar door, de hoogte- en dieptepunten en de winnaar van de Grote Fotowedstrijd wordt bekend gemaakt. Komt allen!!

Begroting 2023 Tuinpark Wijkergouw

Tuinpark Wijkergouw		begroting 2023	werkelijk 2021	begroting 2022
Baten				
Baten leden	1	€ 13.500	€ 11.993	€ 10.000
Rentebaten		€ 100	€ 0	€ 0
Overige verenigingsinkomsten	3	€ 24.663	€ 24.814	€ 24.949
Baten commissies	4	€ 23.860	€ 20.136	€ 22.700
Advertentie opbrengsten		€ 275	€ 279	€ 310
Onderhoudsbijdrage stadsdeel		€ 0	€ 8.018	€ 8.130
Totaal baten		€ 62.398	€ 65.240	€ 66.089
Lasten				
Kosten leden	2	€ 13.500	€ 8.384	€ 10.000
Kosten commissies	5	€ 23.208	€ 19.180	€ 22.172
Algemene verenigingskosten	6	€ 15.600	€ 12.003	€ 10.530
Verenigingsblad en drukwerk		€ 3.900	€ 3.335	€ 2.997
Huisvesting	7	€ 8.150	€ 6.561	€ 8.250
Kantoorkosten	8	€ 1.175	€ 866	€ 1.785
Advieskosten	9	€ 150	€ 0	€ 750
Bestuurskosten	10	€ 450	€ 173	€ 300
Algemene kosten	11	€ 950	€ 357	€ 875
Bankkosten		€ 400	€ 498	€ 300
Kosten onderhoudsbijdrage stadsdeel		€ 0	€ 8.018	€ 8.130
Bijzondere Baten en Lasten	12	€ 0	€ 7.056	€ 0
Totaal lasten		€ 67.483	€ 66.431	€ 66.089
Resultaat boekjaar (winst +/-verlies -)		-€ 5.085	-€ 1.192	€ 0

Specificatie begroting 2023

Tuinpark Wijkergouw		begroting 2023	werkelijk 2021	begroting 2022
Baten leden (1)				
Berekend waterverbruik		€ 7.500	€ 7.996	€ 6.500
Berekend vuilafvoer		€ 6.000	€ 3.998	€ 3.500
Totaal baten leden		€ 13.500	€ 11.993	€ 10.000
Kosten leden (2)				
Waterverbruik		€ 7.500	€ 4.885	€ 6.500
Kostenvuilafvoer		€ 6.000	€ 3.499	€ 3.500
Totaal kosten leden		€ 13.500	€ 8.384	€ 10.000
Overige verenigingsinkomsten (3)				
Berekende bijdrage afdeling		€ 22.463	€ 22.016	€ 21.809
Inschrijfgeld aspiranten		€ 1.500	€ 2.020	€ 2.160
Berekend entreegeld		€ 700	€ 700	€ 980
Berekende werkuren		€ 0	€ 50	€ 0
Diverse opbrengsten		€ 0	€ 28	€ 0
Totaal overige verenigingsinkomsten		€ 24.663	€ 24.814	€ 24.949
Baten en lasten commissies (4 en 5)				
Winkel				
Verkoop winkel		€ 6.000	€ 5.911	€ 6.000
Inkoop winkel		-€ 4.250	-€ 4.046	-€ 4.250
Kosten inkoopcommissie		-€ 500	-€ 353	-€ 925
Totaal winkel		€ 1.250	€ 1.512	€ 825
Accu's en gas				
Verkoop gasflessen		€ 10.000	€ 9.401	€ 12.000
Verkoop en opladen accu's		€ 300	€ 335	€ 200
Inkoop gas		-€ 9.000	-€ 8.819	-€ 11.000
Totaal accu's en gas		€ 1.300	€ 917	€ 1.200

Tuinpark Wijkergouw	begroting 2023	werkelijk 2021	begroting 2022
Kantine			
Verkoop kantine	€ 4.500	€ 3.622	€ 4.500
Inkoop kantine	-€ 3.000	-€ 4.087	-€ 3.000
Kosten barcommissie	-€ 500	-€ 735	-€ 325
Totaal Kantine	€ 1.000	-€ 1.200	€ 1.175
Ontspanningscommissie			
Opbrengst ontspanningscommissie	€ 0	€ 171	€ 0
Kosten ontspanningscommissie	€ 0	-€ 105	€ 0
Totaal ontspanningscommissie	€ 0	€ 66	€ 0
Diverse commissies			
Opbrengst commissie de Verpozing	€ 3.060	€ 696	€ 0
Kosten Bouw- en taxatiecommissie	-€ 50	€ 0	-€ 307
Kosten arbocommissie	-€ 100	-€ 169	-€ 100
Kosten pr- en redactiecommissie	€ 0	€ 0	€ 0
Kosten waterleidingcommissie	-€ 150	-€ 66	-€ 165
Kosten tuincommissie	-€ 1.780	-€ 800	-€ 2.100
Kosten commissie de Verpozing	-€ 3.878	€ 0	€ 0
Totaal diverse commissies	-€ 2.898	-€ 339	-€ 2.672
Totale baten commissies (4)	€ 23.860	€ 20.136	€ 22.700
Totale lasten commissies (5)	-€ 23.208	-€ 19.180	-€ 22.172
Algemene verenigingskosten (6)			
Onderhoud complex	€ 10.000	€ 4.902	€ 4.180
Aanschaf gereedschap en klein materieel	€ 500	€ 78	€ 750
Onderhoud gereedschap en machines	€ 5.100	€ 7.023	€ 5.600
Totale algemene verenigingskosten	€ 15.600	€ 12.003	€ 10.530
Huisvestingskosten (7)			
Onderhoud gebouwen	€ 1.500	€ 2.363	€ 1.350
Schoonmaakkosten	€ 100	€ 0	€ 100
Gas, water en elektra algemeen	€ 5.500	€ 3.275	€ 5.500
Beveiliging	€ 300	€ 279	€ 300
Overige huisvestingskosten	€ 750	€ 644	€ 1.000
Totaal huisvestingskosten	€ 8.150	€ 6.561	€ 8.250
Kantoorkosten (8)			
Kantoorkosten algemeen	€ 300	€ 164	€ 350
Contributies en abonnementen	€ 55	€ 0	€ 55
Porti	€ 0	€ 0	€ 0
Internetaansluiting	€ 820	€ 701	€ 1.380
Totaal kantoorkosten	€ 1.175	€ 866	€ 1.785
Advieskosten (9)			
Accountantkosten	€ 0	€ 0	€ 750
Administratie- en advieskosten	€ 150	€ 0	€ 0
Totaal advieskosten	€ 150	€ 0	€ 750
Bestuurskosten (10)			
Bestuurskosten	€ 300	€ 0	€ 150
Vergaderkosten	€ 0	€ 0	€ 0
Vrijwilligersvergoeding	€ 150	€ 173	€ 150
Totaal bestuurskosten	€ 450	€ 173	€ 300
Algemene kosten (11)			
Kosten website	€ 50	€ 27	€ 50
Representatie	€ 150	€ 330	€ 75
Evenementen	€ 750	€ 0	€ 750
Totaal algemene kosten	€ 950	€ 357	€ 875
Bijzondere baten en lasten (12)			
Overige bijzondere baten en lasten	€ 0	€ 6.947	€ 0
Kasverschillen	€ 0	€ 123	€ 0
Betalingsverschil debiteuren	€ 0	-€ 14	€ 0
Totaal bijzondere baten en lasten	€ 0	€ 7.056	€ 0

Toelichting op de begroting 2023

De jaarlijkse begroting is het korte termijnplan van ons tuinpark Wijkergouw. We gebruiken voor het opstellen van de begroting de uitgangspunten in het meerjarenplan van Wijkergouw.

De doelstellingen daarvan zijn:

- de organisatie op orde;
- het vergroten van de betrokkenheid van tuinders;
- het aantrekkelijker maken van het park voor vlinders, vogels en bijen;
- de buurt meer betrekken.

Voor 2023 hanteert het bestuur op basis van het lange termijnplan en de actuele ontwikkelingen enkele speerpunten:

- het vergroten van de toegankelijkheid van het park voor de buurt en de omgeving
- het waarborgen van de veiligheid van de tuinder
- behoud of vergroting van de biodiversiteit
- het opstellen van een bomenplan

Baten

In 2023 vervalt de onderhoudsbijdrage van de gemeente. Er is met de gemeente afgesproken dat de parken het bedrag van de huurverhoging krijgen om hun park te onderhouden. Er is hard gewerkt aan een verdeelsleutel, hoe deze terug ten goede komt aan de parken. Een besluit daarover is nog niet genomen. Er zijn meer baten door het verhuren van 'de Verpozing.'

Lasten

Volgend jaar wordt er een nieuwe kar gekocht (€ 4.000) en worden twee nieuwe speeltoestellen voor de speeltuin aangeschaft (€ 7.600). Deze lopen via de reserveringen. Ook de bestrating langs de entree van de boerderij, het opknappen van het terras en de vervanging van de sloten van de toegangspoorten zullen uit de reserveringen betaald moeten worden.

Voor het onderhoud aan de bomen is € 3.000 opgenomen. Voor het betongranulaat voor de parkeerplaats en het split voor de paden is € 5.000 opgenomen. Voor de jaarlijkse schouw en aanpak van de sloten aan de grenzen van het park nemen we € 1.200 op.

Het bedrag aan water dit jaar is veel hoger dan begroot en daardoor nemen we ook meer op voor 2023. Ook de energienota zal hoger uitvallen.

Door het ontbreken van de onderhoudsbijdrage van de gemeente laat de begroting een verlies zien. Normaal zou dit verrekend worden met de huurnota's voor onze tuinen, maar omdat er via een verdeelsleutel geld onze kant op gaat komen voor onderhoud van het park, laten we het

verlies staan. Dit bedrag is op dit moment nog niet bekend. Met uitzondering van de huurverhoging blijven de meeste posten op onze jaarnota ongewijzigd.

De Verpozing gaat jaarlijks € 1.658 euro kosten en voor volgend jaar wordt er € 2.220 euro geïnvesteerd in zonwering en het dak.

Welke beslissingen moeten we nemen:

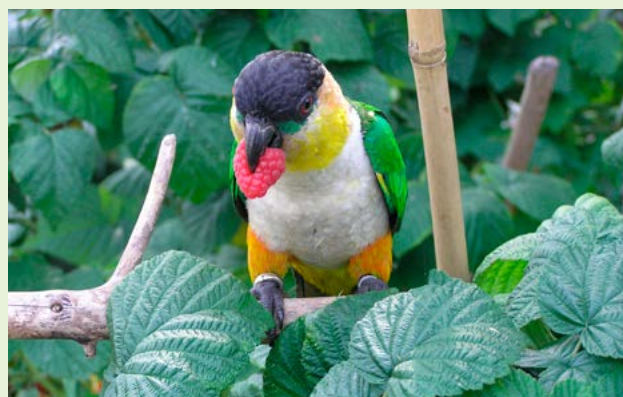
- het goedkeuren van de begroting 2023;
- het goedkeuren van de bedragen die buiten de begroting om betaald zullen worden uit reserves en voorzieningen. ■

Gegevens jaarnota		2023	2022
Verzekeringspremie tuinhuis (variabel)	jr	€ 100,00	€ 100,00
Contributie Bond van Volkstuinders	jr	€ 81,30	€ 81,30
Grondhuur tuin tot 1-7-2022	m2		€ 0,51
Grondhuur tuin (na 1-7-2022)	m2	€ 0,69	€ 0,59
Grondhuur algemeen groen tot 1-7-2022	jr		€ 75,30
Grondhuur algemeen groen (na 1-7-2022)	jr	€ 79,75	€ 72,22
Verzekeringspremie algemeen	jr	€ 33,50	€ 37,85
Onroerende zaakbelasting	jr	€ 12,50	€ 14,20
Rioolrecht	jr	€ 0,75	€ 2,65
Kosten vuilafvoer	jr	€ 26,65	€ 15,49
Bijdrage tuinpark	jr	€ 96,50	€ 96,50
Zuiveringsheffing	jr	€ 2,00	€ 2,00
Waterverbruik algemeen	jr	€ 33,35	€ 28,76
Administratiekosten	jr	€ 1,50	€ 1,50

Zwartkop Caique

Foto: Thea Adriaansen

Ze schijnen heel vaak samen over het park te lopen, maar ik zie Mevr. Ensing, wonend aan de Wijkergouw met 'Pretty', haar Zwartkop Caique (een kleine papegaaiesoort), voor het eerst. Verrassend mooi diertje, dol op de frambozen die bij de ingang van Wijkergouw groeien.

*Wijngaardslak met duidelijk gerepareerde schelpwand.
Reparaties doet het dier zelf*

Knibbel, knabbel, knuisje, wie knaagt er aan mijn huisje?

Overgenomen van Nature Today/Stichting Anemoon

Tekst: Inge van Lente en Rykel de Bruyne, beiden Stichting Anemoon

Foto's: Inge van Lente, Herman Roode, Adriaan Gmelig Meyling

Als huisjesslakken dicht opeen zitten is dat niet vanwege ruimtetekort. Nee dat levert juist méér huisjes op! Van stijgende huizenprijzen hebben ze helemaal geen last. Wél van kraken en inbraken.

Niet alleen vogels leggen een ei in mei. De voorplanting bij slakken is dan al heel lang op gang. In een voorjaar met veel zon en regen, komt je al snel slakken tegen. In het water bijvoorbeeld grote poelslakken, of op het land wijngaardslakken. Soms vertonen huisjes duidelijke reparaties. Wie knaagt en wie repareert?

Metselen met slijm

Bij stijgende woningprijzen verhuizen veel woningbezitters niet, maar knappen ze hun huizen op. Ook veel huisjesslakken kunnen restaureren en repareren. Als beschadigingen niet té groot zijn, gaan de slakken zelf aan het metselen. Ze doen dat door het afscheiden van een speciaal type slijm dat calciumcarbonaat bevat, de stof waaruit het huisje is opgebouwd. Zo'n gerepareerd stuk blijft altijd duidelijk zichtbaar, de oorspronkelijke structuur aan de buitenkant kunnen ze meestal niet meer namaken. Wel maken ze het gat dicht en de binnenkant glad.

Brekers, knagers en andere slopers

Hoe beschadigingen ontstaan verschilt. Zich van grote hoogte laten vallen doen slakken weinig; het type slijm waarop ze zich voortbewegen en mee vasthechten heeft een fikse kleefkracht. Meestal zijn de slopers vogels en knaagdieren die hakkend of knagend proberen bij de teruggetrokken huisjesbewoner te komen. Maar hoe groter en steviger het huis, des te groter de kans dat de muis, rat of vogel wordt gestoord of het huisje al vliegend laat vallen.

De Wijngaardslak in de leadfoto heeft een duidelijk hersteld huis. Ook hieronder is zo'n gerepareerde woning te zien. Eenmaal gerepareerd, zonder openingen waardoor insluipers zoals slakkenverslindende keverlarven kunnen binnenglippen, weerhoudt niets hem (of haar) ervan gewoon verder te leven. En zich voort te planten en eieren te leggen, waaruit jonkies met puntgave huisjes komen. Dat voortplanten is vaak nog een heel ritueel, waarbij stimulerende kalkpijlen worden gebruikt en dat lang kan duren. Vaak paren er gewoon twee partners, maar soms doen ze ook triootjes. En in het water kun je nog veel grotere aantallen aan de gang zien...

Ook krotbewonende Wijngaardslakken willen zich voortplanten. Vaak zijn er twee, maar soms ook drie partners tegelijk (Bron: links: Herman Roode, rechts: Adriaan Gmelig Meyling)

Ik zie, ik zie: een slakken-orgie!

De meeste soorten slakken zijn hermafrodit. Ze hebben voor de voorplanting zowel mannelijke als vrouwelijke organen. Makkelijk; zo kunnen partners elkaar bevruchten. Qua partnerkeuze zijn ze niet kieskeurig. In een rijk met planten begroeid watertje kun je hele kluiten op en over elkaar dartelende waterslakken tegenkomen. Zelfs als je ze oppakt gaat zo'n slakkenkluit actief door met voortplanten. Een orgie in je hand van twaalf of meer is geen uitzondering. Sommige huisjes zitten al volgeplakt met geleachtige eiermassa's. En al dat knusse geprop, levert straks méér slakken met huisjes op.

Huizenjacht

Voor huizenzoekende Nederlanders is het hoopvol dat het Centraal Planbureau voor dit jaar aan een daling in

huizenprijzen denkt. Dat we dan ook meer leegstaande slakkenhuizen gaan zien, lijkt ons stug. Want behalve dat mensen ook slijmerds kunnen zijn, bestaat er geen enkel verband. Neemt niet weg dat het fijn is wanneer meldingen van slakken, met en zonder huis, worden vastgelegd en doorgegeven. Dat geldt zeker voor de Wijngaardslak, die behalve vanwege zijn grote woning ook bekend staat omdat hij beschermd wordt door de Europese Habitatrictlijn. De verspreiding van deze soort wordt in kaart gebracht in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). Daarom zijn alle waarnemingen uiterst welkom. U kunt ze doorgeven via Waarneming.nl, Verspreidingsatlas.nl of Telmee. Ze mogen ook direct naar Stichting ANEMOON worden gestuurd via een mail naar anemoon@cistron.nl. ■

De Grote poelslak (*Lymnaea stagnalis*). Hele kluiten op elkaar in een slakkenorgie. Op de rechterfoto bovenaan, zit links op het huisje een legsel eieren (Bron: Inge van Lente)

DE PITTENSPECIALIST

Dé leverancier voor uw tuinhuis

Zonne-energie

Wij leveren en installeren zonnepanelen, regelaars en accu's. Inclusief montage-materialen.

Butaan/Propanagas

Een groot assortiment gasapparatuur is in onze winkel aanwezig zoals o.a. voor koelen, koken, verwarmen en warm water.

Ook leveren wij alle installatie-materialen hiervoor.

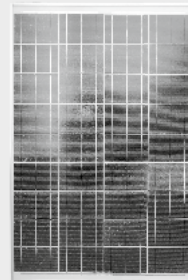
12 volt/24 volt

U vindt bij ons een uitgebreide sortering omvormers, koelkasten, verlichting en andere benodigdheden op 12 volt.

Pitten, kousen en glazen

Onze afkomst verloochenen wij niet. Al sinds 1935 verkopen wij olie (kerosine), kachels en lampen, evenals de benodigde kousen, pitten en glazen.

Satellietontvangers

Voor ontvangst van TV en radio bent u bij ons aan het juiste adres. LCD-TV's, radio/cd spelers, satelliet en DVB-T tuners ook op 12 volt. Uiteraard hebben wij hiervoor de noodzakelijke installatiematerialen.

DE PITTENSPECIALIST JACOB VAN LENNEPSTRAAT 8 1053 HG AMSTERDAM
TEL. 020 618 1095 FAX 020 6122171 WWW.PITTENSPECIALIST.NL

De Mobiele Slijpservice

Gespecialiseerd in het slijpen van alle soorten tuingereedschap o.a. snoeischaars, takkenschaars, grasmaaimachines. Ook voor een gereviseerde tweedehands grasmaaier kunt u bij ons terecht.

Tevens zijn wij het adres voor alle soorten scharen, messen en kartelmessen. o.a. Kempen en Begeer, Gero en Sola.

Wij maken uw zilveren bestek weer als nieuw.

Ook als vanouds het adres voor het opnieuw matten van biezen en rieten stoelen. Het opnieuw vullen van kussens en stoelen en herstofferen van allerlei stoelen behoort tot onze specialiteiten.

De Mobiele Slijpservice
Akropolishof 2, Purmerend
Treffen wij u niet thuis?
Bel gerust 0616328179

Klussenbedrijf AdVeLo Titusz, Tuin 167, Wijkergouw

Advies met betrekking tot
Verbouwingen en renovatie
Logistiek

Wij zijn gespecialiseerd in kleine klussen en spoedreparaties in en rond uw huis zoals:

- Reparatie inbraakschade
- Timmerwerk huisje of schuur en nieuwbouw
- Opkrikken
- Schilderwerk
- Klein hovenierswerk

Alleen of in samenwerkingsverband

Roelof Hartstraat 19 / 2hg
1071 VG Amsterdam
Whatsapp / tel: 06 42138234
Thom: 06 24646502

Referentie op verzoek te verstrekken

Baggeren

Het is oktober, dus dient er weer gebaggerd te worden. Baggerbeugels liggen naast Samen Sterk. Graag na gebruik **direct** weer **schoon** terugleggen. U kunt t/m 4 november a.s. uw baggerbriefje inleveren in de brievenbus van de Tuincommissie bij Samen Sterk. Bij de controle wordt o.a. ook gelet op overhangende takken boven de paden.

BAGGERBRIEFJE 2022

Hierbij verklaar ik de aan mijn tuin grenzende sloot/sloten te hebben gebaggerd.

- De bagger ligt op het talud langs de slootkant.
- De bagger ligt op een andere plek namelijk:
.....
- Het openbare tuinpad grenzend aan mijn tuin is vrij van overhangende takken en ander groen vanaf de opsluitband tot een hoogte van 2,75 meter.
- Ik heb geen vuilnis op de tuin staan.

Tuinnummer:

Datum:

Naam:

**Inleveren uiterlijk 4 november 2022,
brievenbus Samen Sterk**

DE GROENWINKEL STADSTUINCENTRUM

De Groenwinkel is hét stadstuincentrum van Amsterdam-Noord.

Je kan bij ons terecht
voor vaste planten en
bomen. En voor advies
en inspiratie over
(stads)tuinieren.

10%

KORTING

op vertoon van deze flyer
krijgt u 10% korting
op alle bomen en planten

Wij verkopen vaste planten en bomen
onder andere:

- Fruitbomen
- Heesters
- Kruiden
- Rozen
- Schaduwplanten
- Inheemse planten
- Planten en bomen specifiek geschikt
voor op je balkon of dakterras

Heb je een tuin, balkon, dakterras, geveltuin of volkstuin?
Kom dan vooral eens langs.

ADRIAAN LOOSJESSTRAAT 40 - AMSTERDAM NOORD
WWW.DEGROENWINKEL.NL

ALARMNUMMERS

Brandweer 112

Ambulance 112

Politie 112 of 0900-8844 (geen spoed)

Adresvermelding voor hulpdiensten (112)

Verwijs hulpdiensten naar de website met plattegrond:

https://wijkergouw.nl/wat_en_waar

Drie entrees voor hulpdiensten zijn bij de parkeerterreinen (nrs. 6 op de kaart). Hek is open, of hulpvrager roept iemand op om het hek open te doen.

Tuinen 1 t/m 132 (complex 1 en 2) zijn bereikbaar via de Zuiderzeeweg vlakbij rotonde IJdoornlaan en de Poort van Noord. Met routeplanner aankoersen op 'Parkeren Wijkergouw', Amsterdam. Deze tuinen zijn eveneens te bereiken via het hek schuin tegenover de boerderij op Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam.

Tuinen 136 t/m 229 (complex 3) zijn uitsluitend bereikbaar via de boerderij op Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam.

Whatsapp-groep Noodgevallen Wijkergouw

Let op! De Whatsapp-groep Noodgevallen mag alleen gebruikt worden als er geen anderen in de buurt zijn om te helpen bij acute noodgevallen als brand, medische noodzaak of aanhouden inbreker. Bel indien mogelijk zelf ook zo snel mogelijk 112. Hoe meer mensen meedoen, des te beter het functioneert. Meldt u aan om mee te doen.

Coördinator van de groepsapp voor complex 1 en 2, (tuin 1 t/m 92 en tuin 93 t/m 132) is Leticia Oppenhuizen, tuin 26, telefoon 06-14640600.

Coördinator van de groepsapp voor complex 3, (tuin 136 t/m 229) is Ellen Burgwal, tuin 148, telefoon 06-44028404.

AED-apparaat

Aan de achterzijde van de Boerderij en achter het mededelingenbord t/o de parkeerplaats bij het 1e en 2e complex hangt een AED-apparaat. Bij deze apparaten bevindt zich een gebruiksaanwijzing. Buiten het seizoen worden de apparaten verwijderd.

Huisartsenpraktijk Schellingwoude

Schellingwouderdijk 240, tel. 020-4904231

Dierenarts

Dierenkliniek Amsterdam Noord, Oudorperstraat 18, hoek Purmerweg, 020-6364681

Dierenambulance 020 6262121

Samenstelling bestuur, commissies en bijzondere diensten

Bestuur

Voorzitter: Andrea van Pol

2e voorzitter: Diny Teekman

Penningmeester: Vacant

Secretaris: Cora Koene

Algemeen bestuurslid: Margot van de Zilver

Algemeen bestuurslid: Nelleke Bosland

Technische commissie: André Tuin

ARBO: Carien Ruijter, Thom Perquin

Bouwcommissie: Charl Noordermeer, Rob de Bruin, Thom Perquin, Bram Eken, Marcel de Bruijn

Barcommissie: Marian Rozendaal (coörd.), Clary van Amelrooy, Annemiek Daems, Janny Hofman, Carien Ruijter, Frederieke Schouten, Iris Schouten, Remko Schouten en Annelies Soede

Redactiecommissie: Thea Adriaansen, Joke van Pel (redactie), Robert Oomen (vormgeving), Cindy en Michel Wever (webredactie)

EHBO: Marco Monsuur, tuinnr. 191

Winkel: André Tuin, Ria Akkermans en Alie de Boer

Gasverkoop: Vacant, uitsluitend met pin betalen

Kascommissie: Clary van Amelrooy, Jeroen Altelaar, Judith Olbers

Tuincommissie: Gwen de Ruijter, Ellen Burgwal, Cobie van Gent en Thea Adriaansen. Coördinatie Natuurlijk Tuinieren: Marga van Aalst

Waterleidingcommissie: Ben Suurendonk, Theo van Kersbergen, Charl Noordermeer

Interieurverzorging boerderij: Judith Seymonson (coördinatie); Claire Taylor; Greet Rietveldt; Kitty Horstink

Lunchcommissie: Alda Alispahic, Anita Scheltema, Annemiek Bakker, Chikako Watanabe, Daphne van Kempen, Diana Tromp, Frank Hoekstra, Guus Markmann, Hantzen Ploeger, Helen Couwenberg, Herman en Thea van Kempen, Jan Verdonk, José Haverkamp, Maria Lebouille, Marina Blok, Nell Donkers, Nieko Nierop, Philippa Collin, Renate Syswerda, Sabrina Kamstra, Lisa Diephuis en Margje Muusse

Verzekeringszaken: Formulier aanvragen bij het bestuur of downloaden via <https://wijkergouw.nl/archief/>

Boerderij

In het seizoen geopend op zaterdag van 12.30 uur tot 13.30 uur (lunch). Klaverjassen en Rummikubben elke vrijdagavond, aanvang 19.30 uur.

Tuinbeurten

Verplaatsen van tuinbeurten van tevoren melden via de online agenda http://www.supersaas.nl/schedule/werkbeurten_Wijkergouw (of via tuinbeurtenwijkergouw@gmail.com). Last Minute afmeldingen graag afmelden in Supersaas en meteen nieuwe datum invullen.

't Bos

In het bos staan borden met aanwijzingen waar u wat mag storten en kunt ophalen. U kunt daar uw tuinafval afleveren om tot compost te laten verwerken en takken om te laten hakselen. Houtsnippers en aarde (compost van eigen makelij): zelf halen, gratis, zolang de voorraad strekt. Functie compostmeester vacant, beloning: koffie en veel blije gezichten.

't Vuilnishok

De vuilcontainerplaats is tijdens de werkbeurten geopend op zaterdag van 09.00 uur tot 12.30 uur en op woensdag van 18.30 uur tot 19.30 uur. Papier en lege flessen graag gescheiden inleveren in de containers op het Waterlandplein.

Acculaadpunt

Elke zaterdag van 2 april t/m 27 augustus, tussen 10.00 – 10.30 uur in het accuhok achter de Boerderij of vraag naar Gerard in 't Winkeltje.

't Winkeltje

In het seizoen is op zaterdagmorgen de winkel open van 10.30 uur tot 12.00 uur. Er is petroleum te koop voor 1,60 euro per liter. Uitsluitend met pin betalen.

Openbaarheid tuinpark

Tuinpark Wijkergouw is in de regel geopend van 1 april tot 1 oktober tussen zonsopgang en zonsondergang. Dan is het tuinseizoen in volle gang en kunnen tuinders en bezoekers activiteiten ontplooiën en bijwonen. Buiten het seizoen is het park beperkt open. Graag de hekken buiten de openingstijden op slot doen bij aankomst én vertrek.

't Terreintje

Tijdens de werkbeurten (tot half oktober) geopend op zaterdag van 10.30 uur tot 12.00 uur.

Vuilcontainerverhuur: 30 euro per container per week. Op 't Terreintje bespreken en betalen.

Kar huren (b.v. voor het afvoeren van hakselhout of het brengen van beschoeiingshout): 5 euro. Voor dit bedrag wordt de kar afgeleverd en weer opgehaald. De kar dient door de tuinder zelf geleegd te worden in het bos. U kunt natuurlijk ook gebruik maken van de gratis (platte) karren.

Aarde (van externe leverancier): 30 euro per kar, 2,75 euro per kruiwagen

Zand: 27 euro per kar, 2,50 euro per kruiwagen

Beschoeiing: Reserveren en ophalen van hout en vlot voor vernieuwen beschoeiing.

Gas: In het seizoen zijn op 't Terreintje gasflessen te koop. Prijs per fles 35,50 euro, af te rekenen op 't Terreintje. Uitsluitend met pin te betalen.

Er kan geen oud ijzer meer worden ingeleverd.

Alle prijzen onder voorbehoud.